

ОБЩИНА ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ,

НАУЧЕН ЦЕНТЪР
“ПРЕСЛАВСКА КНИЖОВНА ШКОЛА”
ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“

и

ИНСТИТУТ ЗА ЛИТЕРАТУРА,
НАПРАВЛЕНИЕ ЗА СТАРА БЪЛГАРСКА
ЛИТЕРАТУРА
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ПОД ПАТРОНАЖА НА ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Международен симпозиум

СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ И БЪЛГАРСКИЯТ ЗЛАТЕН ВЕК

1-3 ноември 2013 г., гр. Велики Преслав

НАУЧНА ПРОГРАМА

Посвещава се на:

- ❖ 1150 години от създаването на славянската писменост и от Великоморавската мисия на светите братя Кирил и Методий
- ❖ 1120 години от обявяването на Велики Преслав за столица на България

ПЪРВОУЧЕБНИКЪТ НА РТ:

- ❖ **Св. св. Кирил и Методий** – 900 г. – 945 г. – първи славянски просветители, автори на първите славянски буквари и първите славянски книги
- ❖ **Св. св. Кирил и Методий** – 900 г. – 945 г. – първи славянски просветители, автори на първите славянски буквари и първите славянски книги

1 ноември 2013 г. (петък)

зала „Тържествена“, Община Велики Преслав

10⁰⁰ – 10³⁰ Откриване на Международния симпозиум “СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ И БЪЛГАРСКИЯТ ЗЛАТЕН ВЕК”

Приветствие от Негово Светейшество Неофит, Патриарх на България
Приветствие от Кмета на гр. Велики Преслав
Приветствие от Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“
Приветствие от Председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров

СЕКЦИЯ
АРХЕОЛОГИЯ, ИСТОРИЯ И БОГОСЛОВИЕ

1 ноември 2013 г. (петък)

Малка заседателна зала (406), Община Велики Преслав

ПЪРВО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: Казимир Попконстантинов

- 10³⁰ – 10⁴⁵ **Тодор Тодоров (Шумен)** – Византийските дипломатически мисии в България (кр. на IX – X в.)
- 10⁴⁵ – 11⁰⁰ **Елена Статева (София)** – Годината на възцаряването на Симеон Велики (893–927) според старобългарските, латинските и гръцките извори
- 11⁰⁰ – 11¹⁵ **Иван Йорданов (Шумен)** – Съществувала ли е турма с името на Преслав? Печат на Адриан, турмарх на Преслав (кр. на IX в.)
- 11¹⁵ – 11³⁰ **Стоян Витлянов (Шумен)** – Българският вариант на „дървото на живота“ в Преславската култура

Почивка 11³⁰ – 11⁴⁵

ВТОРО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: Иван Йорданов

- 11⁴⁵ – 12⁰⁰ **Тотю Тотев (Шумен)** – Легендата за Авгар и преславската керамична икона
- 12⁰⁰ – 12¹⁵ **Казимир Попконстантинов (Велико Търново)** – Молитви от X в. с глаголическо-кирилско писмо върху оловни амулети и паралелите им с Трѣбници
- 12¹⁵ – 12³⁰ **Дора Радева (София)** – „Какво значи това, че ударът от меч бил нанесен на коня, а ти си останал неповреден?“
- 12³⁰ – 12⁴⁵ **Румяна Малчева (Шумен)** – Рождественските катавасии в източното църковно пеене
- 12⁴⁵ – 13⁰⁰ **Стефан Стефанов (Шумен)** – Църковнославянските служби на св. св. Кирил и Методий в съвременното богослужение (богословско-литургически аспекти)

Дискусия 13⁰⁰ – 13¹⁵

Обедна почивка 13¹⁵ – 14¹⁵

СЕКЦИЯ
ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ И ЕЗИКОЗНАНИЕ

1 ноември 2013 г. (петък)

зала „Тържествена“, Община Велики Преслав

ПЪРВО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: Нина Гагова

- 10³⁰ – 10⁴⁵ **Надежда Драгова (София)** – Към универсалната роля на кирилицата
- 10⁴⁵ – 11⁰⁰ **Ангел Кръстев (Шумен)** – Цариградският патриарх Фотий и славянският просветител Методий в борба срещу йопаторската ерес
- 11⁰⁰ – 11¹⁵ **Марияна Цибранска-Костова (София)** – Методиевият превод на *Номоканона* и влиянието му в юридическата традиция на славянството през Средновековието
- 11¹⁵ – 11³⁰ **Анчо Калоянов (Велико Търново)** – Първият български патриарх Йоан Екзарх (31.07.913 – 31.01.921(?))

Почивка 11³⁰ – 11⁴⁵

ВТОРО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: Марияна Цибранска-Костова

- 11⁴⁵ – 12⁰⁰ **Пирилка Пенкова-Люейер (Калундборг, Дания)** – Преводачески концепции в Преславската школа и

- хомилията на Атанасий Александрийски
- 12⁰⁰ – 12¹⁵ *Petra Stankovska (Ljubljana, Slovenija)* – Incipity čtení z Matoušova evangelia v chorvatskohlaholských breviářích
- 12¹⁵ – 12³⁰ *Елка Мирчева (София)* – Един преславски текст през призмата на текстовата реконструкция
- 12³⁰ – 12⁴⁵ *Андрей Бояджиев (София)* – *Аргуровият триод* – ранни езикови и текстови пластове
- 12⁴⁵ – 13⁰⁰ *Нели Василева (Варна)* – Речник-индекс на преславския превод на *Лествицата* на св. Йоан Синайски – възможности и перспективи

Обедна почивка 13⁰⁰ – 14¹⁵

1 ноември 2013 г. (петък)
зала „Тържествена“, Община Велики Преслав

ПЪРВО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: *Ценка Досева*

- 14¹⁵ – 14³⁰ *Мария Спасова (Велико Търново)* – Старобългарски преводен корпус на 16 слова от *Германовия сборник* в руски *Тържественик* от XV век
- 14³⁰ – 14⁴⁵ *Тодорка Георгиева (Силистра)* – Преписът на *Чудо на св. Василий с Анастас презвитер* в *Тържественик* от XII век
- 14⁴⁵ – 15⁰⁰ *Николай Николов, Гургана Георгиева (Шумен)* – Сложните съществителни в старобългарския превод на *Огласителните слова* на св. Кирил Йерусалимски (ГИМ, Син. 478)
- 15⁰⁰ – 15¹⁵ *Невена Гавазова (Велико Търново)* – Избор от книгата на Йоан Лествичник - текстологически бележки
- 15¹⁵ – 15³⁰ *Лиля Мончева (Шумен)* – За мъдростта на Ярослав Мъдри

ВТОРО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: *Мария Спасова*

- 15³⁰ – 15⁴⁵ *Стефан Хърков (Шумен)* – Преславската керамична плочка от края на IX – началото на X век: едно свидетелство за православно богослужебно пеене във Велики Преслав
- 15⁴⁵ – 16⁰⁰ *Веселин Панайотов (Шумен)* – Преславската химнографска школа
- 16⁰⁰ – 16¹⁵ *Ценка Досева (София)* – Из лексиката на ранната славянска химнография
- 16¹⁵ – 16³⁰ *Регина Койчева (София)* – Старобългарското песнотворчество от IX век: опит за хронология
- 16³⁰ – 16⁴⁵ *Деница Петрова (София)* – Късносредновековните кратки хроники и връзката им с книжнината на Златния век

Почивка 16⁴⁵ – 17⁰⁰

ТРЕТО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: *Цветанка Янакиева*

- 17⁰⁰ – 17¹⁵ *Валентина Петрова (Чебоксары, Чувашска Република)* – Черноризец Храбр в древнерусской книжной традиции (Епифаний Премудрый. "Житие Стефана Пермского")
- 17¹⁵ – 17³⁰ *Антоанета Буюклиева (Бургас)* – Библейските цитати в словата на Климент Охридски
- 17³⁰ – 17⁴⁵ *Татяна Илиева (София)* – Книжовното дело в Средновековна България през призмата на езика
- 17⁴⁵ – 18⁰⁰ *Цветанка Янакиева (Шумен)* – *Цар Иван-Александровия сборник* от 1348 г. – от Златния към Сребърния век
- 18⁰⁰ – 18¹⁵ *Нина Гагова (София)* – Староизводната традиция на наративните текстове за св. Николай Мирликийски
- 18¹⁵ – 18³⁰ *Мариана Дамова (София)* – Булгариана, българският вариант на Еуропеана

18³⁰ Коктейл за участниците и гостите на Симпозиума.

Откриване на:

- ❖ експозиция „*Епиграфски паметници от манастира при с. Черноглавци*“, подготвена от Археологическия музей „Велики Преслав“ със съдействието на Тодор Балабанов;
- ❖ фотоизложба „*Словото – съкровище на България*“, експонирана от Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Място на провеждане: Археологически музей „Велики Преслав“.

2 ноември 2013 г. (събота)
зала „Тържествена“, Община Велики Преслав

ПЪРВО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ
Председател: *Анисава Милтенова*

- 9⁰⁰ – 9¹⁵ *Илия Велев (Скопие, Македония)* – Византиските хроники и летописни текстове во јужнословенската средновековна книжевна традиција
- 9¹⁵ – 9³⁰ *Вася Велинова (София)* – Византиските световни хроники в литературата на Първото българско царство
- 9³⁰ – 9⁴⁵ *Анна-Мария Тотоманова (София)* – Кой е преводачът на хронологическата компилация, известна като славянска версия на *Хрониката* на Георги Синкел?
- 9⁴⁵ – 10⁰⁰ *Мария Шнитер (Пловдив)* – *Отговорите на папа Николай* като извор на данни за всекидневния живот на българите през IX век

Почивка 10⁰⁰ – 10¹⁵

ВТОРО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ
Председател: *Христо Трендафилов*

- 10¹⁵ – 10³⁰ *Данко Георгиев (Шумен)* – Функции на благословиите в маргиналните текстове
- 10³⁰ – 10⁴⁵ *Илиана Чекова (София)* – Кирило-методиевската тема в староруският летопис *Повесть временных лет*
- 10⁴⁵ – 11⁰⁰ *Радослава Станкова (София)* – Кирило-методиевски традиции в Сърбия през XIII–XIV век
- 11⁰⁰ – 11¹⁵ *Олга Пърличева (София)* – Кирило-методиевските традиции в книжовната дейност на Григор Пърличев. Пърличев като историк

Почивка 11¹⁵ – 11³⁰

ТРЕТО СУТРЕШНО ЗАСЕДАНИЕ
Председател: *Вася Велинова*

- 11³⁰ – 11⁴⁵ *Димитринка Димитрова (София)* – Духовните движения в българските земи през X век според кореспонденцията между цар Петър и цариградският патриарх Теофилакт и *Беседа против богомилиите* на презвитер Козма
- 11⁴⁵ – 12⁰⁰ *Айтен Мустафова (Шумен)* – Образът на пустинника като идеал за подражание в *Житие на Анин* (по *Ретков сборник*)
- 12⁰⁰ – 12¹⁵ *Ивета Рашева (София)* – Концептът за участието на първоучителите св. Кирил и св. Методий в българското Покръстване у Добри Войников
- 12¹⁵ – 12³⁰ *Ивайло Петров (Шумен)* – Византия в руската поезия на XX век

Дискусия – 12³⁰ – 13⁰⁰
Обедна почивка 13⁰⁰ – 14⁰⁰

2 ноември 2013 г. (събота)
зала „Тържествена“, Община Велики Преслав

ПЪРВО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ
Председател: *Анна-Мария Тотоманова*

- 14⁰⁰ – 14²⁰ Слово на *Росен Плевнелиев, Президент на Република България*
- 14²⁰ – 14³⁵ *Елена Томова (София)* – Кирило-методиевски традиции в Словения
- 14³⁵ – 14⁵⁰ *Димитър Кенанов (Велико Търново)* – Дафнопатовата парафраза на Златоустовата *Похвала на св. ап. Павел*
- 14⁵⁰ – 15⁰⁵ *Олга Сапожникова (Санкт Петербург, Русия)* – *Богословие* Иоанна Дамаскина в превод на Иоанна екзарха Болгарского: перспективи на изследването и новите находки
- 15⁰⁵ – 15²⁰ *Ванда Бабиц (Люблина, Словения)* – Копитаревият репис на *Супрасълският сборник* и първото издание

на ръкописа от Ф. Миклошич
15²⁰ – 15³⁵ *Анисава Милтенова (София)* – Преводната литература през Златния век: тенденции и развой

Почивка 15³⁵ – 16⁰⁰

ВТОРО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател: *Мария Шнитер*

- 16⁰⁰ – 16¹⁵ *Христо Трендафилов (Шумен)* – Класификация на цар-Симеоновите сборници
16¹⁵ – 16³⁰ *Събка Богданова (София)* – Текстологични паралели между *Изборника от 1073 г.* и *Пандектите* на Никон Черногорец
16³⁰ – 16⁴⁵ *Mirosława Wronkowska-Dimitrowa (Bydgoszcz, Polska)* – Leksyka w pierwszym drukowanym *Triodzie kwietnym* (1491r.) na tle dziedzictwa cyrylometodejskiego oraz przemian leksykalnych w centrum presławskim i tymowskim
16⁴⁵ – 17⁰⁰ *Диана Димова (София)* – Лекарственикът в Псалтира на Димитър

КРЪГЛА МАСА ЦАР-СИМЕОНОВИЯТ ИСТОРИЧЕСКИ СБОРНИК

2 ноември 2013 г. (събота)

Малка заседателна зала (406), Община Велики Преслав

Председател: *Веселин Панайотов*

- 17⁰⁰ – 17¹⁵ *Христо Трендафилов (Шумен)* – Рим в *Цар-Симеоновия исторически сборник*
17¹⁵ – 17³⁰ *Мария Тихова (Шумен)* – *Архивският хронограф* (XV век) и книгата *Битие*
17³⁰ – 17⁴⁵ *Десислава Иванова (Шумен)* – Преводът на книгата *Битие* в *Архивския хронограф*
17⁴⁵ – 18⁰⁰ *Грета Стоянова (Шумен)* – *Декалогът* в *Архивския хронограф*
18⁰⁰ – 18¹⁵ *Веселин Панайотов (Шумен)* – Славянският апокрифен фонд в *Архивския хронограф*
18¹⁵ – 18³⁰ *Ростислав Станков (София)* – Древнеболгарският превод *Хроники* Георгия Амартола и *Архивският Хронограф*
18³⁰ – 18⁴⁵ *Йорданка Москова (Шумен)* – *Хрониката* на Йоан Малала в *Архивския хронограф*
18⁴⁵ – 19⁰⁰ *Анета Тихова (Шумен)* – Някои наблюдения върху езиковите особености на *История на юдейската война* от Йосиф Флавий в *Архивския хронограф*

19⁰⁰ Закриване на научната програма на Симпозиума

3 ноември 2013 г. (неделя)

Екскурзия до гр. Плиска

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ТЕКСТОВЕТЕ ЗА ОТПЕЧАТВАНЕ

Текстовете за отпечатване трябва да се предадат най-късно до **20.12.2013 г.** на CD или по E-mail на Word 2007, 2010, придружени с използваните шрифтове и разпечатка на текста (или вариант в PDF формат).

Текстът не трябва да надвишава 20 стандартни страници (включително и приложенията), с размер 12 pt и разредка 1,5.

Резюмето да включва и превод на заглавието, обем - до една стандартна страница, 1800 знака, на английски език.

Цитиране - под линия. (Пример: *Иванов Й.* Български старини из Македония. София, 1931, с. 32-33).

Текстовете изпращайте на адрес:

Шумен 9712

Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"

Научен център "Преславска книжовна школа"

Ул. "Университетска" № 115

гл. ас. д-р Грета Стоянова

или на e-mail: pkss@shu-bg.net; pksshum@abv.bg до Грета Стоянова